

Als eerste wil ik beginnen met het danken van de ambtelijke organisatie en het college voor het opstellen van de begroting en het beantwoorden van de vragen hierover.

In de begroting willen wij als gemeente invulling geven aan hoe we de financiën in 2025 willen verdelen tussen de verschillende taakvelden en daarmee ook duidelijk maken wat de doelen voor 2025 zijn. In de begroting staan veel mooie doelstellingen en beloften voor 2025 en daar staan wij als ChristenUnie zeker achter. Echter missen we bij veel doelstellingen wel een concrete visie van hoe we dan waarborgen dat we dat ook echt gaan doen.

Om goed sturing te kunnen geven in de begroting is het van belang dat we inzien wat er in de voorgaande jaren gedaan is, maar vooral wat er daarvan gelukt is. Nu zijn er in alle programma's **beleids-indicatoren** opgenomen die daar een beeld van moeten geven, maar niet al die beleidsindicatoren voldoen daar even goed aan. Zo zijn er beleidsindicatoren die niet echt meten wat we willen weten. Ook zijn er beleidsindicatoren waar geen recente cijfers over zijn en er staan zelfs beleidsindicatoren die helemaal geen cijfers hebben, maar wel opgenomen zijn in de tabellen. Andere beleidsindicatoren zijn gedifferentieerd naar hoeveelheid per 1.000 inwoners maar in dezelfde tabel is er differentiatie naar 10.000 inwoners. Voor een goed en helder beeld van de situatie, maar ook voor de overzichtelijkheid van de begroting, verzoeken wij dan ook om bij het opstellen van de volgende begroting enkel beleidsindicatoren op te nemen die meten wat we willen weten en die recente, relevante cijfers hebben.

Het sociaal domein. Ik wil bijna zeggen voor ons als ChristenUnie het belangrijkste programma op de begroting. Dan schrikken we toch wel van de kostenstijging in de jeugdzorg. Wat ons betreft mag er nooit een inwoner die hulp nodig heeft niet geholpen worden, omdat de kosten binnen het sociaal domein te hoog zijn opgelopen. Maar goed, we begrijpen ook dat de kosten ergens gedekt moeten worden en dat er dus grip op de situatie nodig is. In de begroting lezen we over te gaan werken met een budgetplafond om de kosten niet verder te laten stijgen. Maar ik maak me dan toch zorgen over hoe dit er uit gaat zien. Kan het dan zo zijn dat er volgend jaar in oktober een jongere aanklopt met een hulpvraag en de gemeente dan zegt: "Ja, sorry we hebben het plafond bereikt je moet tot januari wachten"? Graag een reactie van de wethouder hier op.

Het onderwijs. In de begroting lezen we dat een aantal scholen onderhanden genomen wordt naar aanleiding van het Programma onderwijshuisvesting 2025. Nu hebben wij, toevallig tijdens de raad van mijn eerste installatie als plaatsvervangend raadslid, gesproken over het IHP. Daarin staat dat School met de Bijbel 't Kompas in Westbroek, net als bijvoorbeeld De Berg en Bosschool, toe is aan vervanging. In de begroting wordt de tweede wel genoemd maar de eerste, 't Kompas in Westbroek niet. Dat baart mij zorgen en daar zou ik graag een reactie van de wethouder hebben, want de school is in zeer slechte staat en zeker nu we de winter in gaan is dat een probleem. Ook mis ik een visie op het leegstaande gebouw van de Kievit in Maartensdijk.

Parkeerproblematiek Maartensplein. Dan nog een opmerking over de veiligheid, de verkeersveiligheid. In de begroting staat, ik zou willen zeggen in een bijzin, dat er parkeerproblematiek is op het Maartensplein, maar dat door de beperkte ruimte de gemeente daar niks aan gaat doen. Nog niet zo lang geleden is het Maartensplein opnieuw ingericht. Toen zijn er parkeerplekken verdwenen. Wat zijn de lessen uit deze herinrichting maar belangrijker hoe voorkomen we deze fout bij nieuwe herinrichtingsplannen zoals de Hessenweg in De Bilt? Graag een reactie daarop van de wethouder.

Woningbouw, daar gaat het hier vaak genoeg over. Ik kan hier nu een vlammend betoog gaan houden of gaan, tsja grof gezegd, lullen als Brugman, maar daar ga ik geen huis aan de woningvoorraad toevoegen of afhalen. Dus ik wil het houden bij te zeggen dat wij als ChristenUnie het zeer belangrijk te vinden betaalbare koopwoningen te bouwen zodat jongeren hier in de kernen van onze gemeente kunnen blijven wonen en dat we een manier gaan vinden om sneller door alle procedures en belangen heen te komen, zodat de jongeren niet weg moeten, omdat ze hier niet kunnen blijven vanwege de huisvesting.

En als we dan de begroting verder volgen komen we bij het **gebiedsgericht werken**. Een mooi betoog om samen met de inwoners en gericht op de dorpen planvorming en gebiedsgericht werken aan te pakken. Ook lezen we in de begroting dat de inwoners de gemeente een rapportcijfer geven van een 5,9

als het gaat om betrokken worden bij het maken van beleid en plannen. Dit lijkt me toch enigszins in strijd met de mooie woorden die we lazen. Heeft het college ook concrete plannen om dit rapportcijfer op te krikken en de mooie woorden waar te maken? Ook spreekt de begroting over gemeente brede opgaven die gebiedsgericht uitgewerkt en aan gepakt worden. Kan de wethouder toezeggen dat we in 2025 dan in het beleid wat voorgelegd wordt aan de raad die gebiedsgerichte differentiatie laat zien?

Er is in deze raad al vaak genoeg uitgesproken dat **de kleine kernen** zich toch wat achtergesteld voelen ten opzichte van de kernen Bilthoven en De Bilt. Hoe kan het dan gebeuren dat als ik de paragrafen voor de zes kernen lees dat er voor De Bilt en Bilthoven een uitgebreid visie beschreven wordt maar dat de kernen Maartensdijk, Westbroek, Groenekan en Hollandsche Rading genoeg moeten nemen met een summiere beschrijving van hoe de kern in elkaar steekt? Waarom is er niet op toe gezien dat alle kernen de aandacht krijgen in de begroting die zij verdienen? Wanneer ik kijk naar het kopje voor Groenekan, dan lees ik daar dat er een veilige herinrichting komt van de Koningin Wilhelminaweg en de Groenekanseweg. Veiligere verkeerssituaties zijn wij als ChristenUnie natuurlijk voor, maar het verbaast ons wel dat de Koningin Wilhelminaweg zeer recent nog heringericht is. Hoe kan de wethouder dit voornemen van opnieuw herinrichten verklaren?

Dan wil ik hier bij deze begroting toch ook even noemen dat er voor **Westbroek** beschreven wordt dat vooral voor starters nieuwe betaalbare woningen nodig zijn. Ik vind het dan oprecht heel jammer dat we de kans tot het bouwen van een substantiële hoeveelheid betaalbare woningen in Westbroek vorige maand aan ons voorbij hebben laten gaan. Ik hoop ten zeerste dat we in 2025 hier nog een kans voor krijgen.

Als laatste inhoudelijk punt iets over de **schuldquote**, want ik moet eerlijk zeggen dat ik het al enigszins lastig vind te begrijpen laat staan hoe een inwoner het moet begrijpen. We hebben de laatste jaren hard ons best gedaan de schuldquote te verlagen constateer ik uit de stukken, maar de komende jaren loopt die weer flink op. En als ik het goed begrijp, maar ik verwacht een uitgebreide uitleg van de wethouder aangezien hij dat volgens mij met alle liefde doet, wil ik het illustreren met een voorbeeld. Als ik een auto wil kopen dan zet ik elke maand een deel van mijn inkomen opzij tot ik genoeg heb gespaard tot ik die auto kan kopen. Als ik genoeg gespaard heb koop ik een auto en dan stop ik niet met sparen want als die auto over 20 jaar kapot is, wil ik een nieuwe kunnen kopen en niet nog eerst moeten sparen en zonder auto zitten. Nu de link naar de gemeente. Als ik het goed begrijp, kan de gemeente niet eerst sparen voor, bijvoorbeeld een nieuw gebouw voor de school in Westbroek want die is nu nodig. Daarom leent de gemeente nu geld en schijft die lening af in de jaren dat die school mee gaat. Die lening die bepaald de schuldquote maar, als ik het goed begrijp, daalt die schuld elk jaar met de afschrijving van het gebouw zodat ik aan het einde van die afschrijving die schuld afgelost heb en alleen de rente heb hoeven betalen? Ik hoop dat het voorbeeld dingen op kan helderen en niet de zaak nog gecompliceerder maakt. Dan nog de vraag waarom de biltse norm van het schuldquote 100% is en bijvoorbeeld niet aansluit bij de landelijke norm van 60% met een EMU saldo van 3%.

Dan als laatste vormpunt wil ik graag oproepen in volgende begrotingen niet meer zo vaak te refereren aan het coalitieakkoord, maar **de begroting iets te laten zijn van de hele raad.**